

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שלישי י"ב בסיון תשע"ד

בס"ד

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ראש השנה - ל"ג

1. אין חותכין השופר בדבר שהוא משום שבות ואין צריך לומר בדבר שהוא משום לא תעשה. באלו איסורים מדובר? משום שבות - במגל. שהוא תיקון כלי בדבר שאין דרכו בכך. משום ל"ת - בסכין שדרכו בכך. עוד שנינו: שמותר ליתן לתוכו מים או יין אבל מי רגלים אסור, כפי שאמר אבא שאול שאין זה כבוד המצוה.
2. אין מעכבין התינוקות מלתקוע. מה הדין לענין נשים? לר' יהודה: את הנשים מעכבין כיון שפטורות ממ"ע שהזמן גרמא. לגביהם נחשב 'בל תוסיף'. ולר' יוסי ור"ש - אין מעכבין. ומצינו מחלוקתם: לענין סמיכה באשה, שלדעת ר' יהודה "בני ישראל סומכין" ואין בנות ישראל סומכות. ולר' יוסי ור"ש אם רצו יסמכו ואין לגביהם 'בל תוסיף'.
3. האם מתעסקים עם התינוקות שיתקעו אפילו בשבת? בקטן שהגיע לחינוך - מצוה לחנכו ומתעסקין עמו ואין חוששים שבעסקו עם הקטן יבא לטלטל. ובקטן שלא הגיע לחינוך - להתעסק עמו לחנכו אין מצוה, אך אם הקטן תוקע מדעתו אין מונעים ממנו.
4. האם המתעסק יצא? ומה דין השומע מן המתעסק? מתעסק - לא יצא כיון שלא התכוון לתקיעה. ומשמע שתוקע לשיר שלכל הפחות מכוון לתקיעה יצא. ומכאן ראייה לרבא שכך פסק. ונדחה: שיתכן שמשנתנו מכנה תוקע לשיר 'מתעסק' ולא יצא. שמע מן המתעסק - לא יצא. ומשמע שהשומע מאדם המכוון לעצמו יצא. והוקשה מכאן על ר' זירא שאמר לשמשו: כוון ותקע לי, ותרצו שיתכן שמדובר שאף שומע ממי שאינו מכוון להוציאו, ולא יצא, ומ"מ נכתב במתני' 'מהמתעסק' משום הרישא.
5. כמה תקיעות תוקעים, וכמה שיעורם? שלש תקיעות למלכויות, זכרונות ושופרות. וכל אחת - אחת לפניה ואחת לאחריה. שיעור התקיעה - כאורך תרועה אחת כפי המבואר בברייתא. ומה שכתוב במשנתנו כ-3 תרועות הכוונה ל-3 התקיעות שב-3 הסדרים. שיעור תרועה - נחלקו בפסוק "ותיבב אם סיסרא". מהו 'ותיבב' לתנא דברייתא כשלוש שברים - כגניחות החולה המאריך בגניחותיו. ולתנא דמשנתנו כשלוש יבבות - כיללות הבוכה, קולות קצרים [ולמסקנת הגמ' לקמן יתבאר מנהגנו בזה].
6. מנין שתרועה המוזכרת בפסוק, היא בשופר? נאמר ביובל "והעברת שופר תרועה" והוצרך הפסוק לומר שם בחודש השביעי ללמד שכל תרועות החודש [ר"ה] בשופר. המקור לתקיעה פשוטה לפניה - "והעברת" שופר תרועה. המקור לאחריה - "תעבירו שופר" ואף זה נלמד בלימוד של החודש השביעי מיובל.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)